

Corona kan smitta även utan symtom

Lena Einhorn: Rådet ”stanna hemma om du känner dig sjuk” håller inte

PUBLICERAD: 25 MARS 2020

UPPDATERAD: 25 MARS 2020

Detta är en debattartikel. Det är skribenten som står för åsikterna som förs fram i texten, inte Aftonbladet.

DEBATT

DEBATT. ”Håll dig hemma om du känner dig sjuk.”

Så lyder Folkhälsomyndighetens viktigaste råd till allmänheten, för att minska smittspridningen av det nya coronaviruset. Så har rådet hela tiden låtit. Och grundtanken är: har du inga symptom så smittar du ingen annan.

Folkhälsomyndigheten har också agerat för den hållningen internationellt. När, i början av epidemin, en rapport publicerades i New England Journal of Medicine, där en kinesisk affärskvinna på besök i Tyskland smittade en manlig tysk kollega – utan

att hon själv hade några symtom – så gick svenska Folkhälsomyndigheten ut med skarp kritik mot artikeln, och hävdade att kvinnan visst hade symtom, om än milda. Detta föranledde tyska folkhälsomyndigheten att gå ut med en rättelse.

Därefter har diskussionen om smittspridning från asymptomatiska bärare tystnat, åtminstone i Sverige. "Det är väldigt ovanligt och driver inte epidemin", har myndigheten sagt, och hänvisat till WHO (SvD 2 mars). Och märkligt nog diskuteras inte de allt fler studier som nu publiceras, och som indikerar att sådan smittspridning inte endast förekommer, utan dessutom kan vara av betydelse.

[En studie som publiceras i amerikanska CDC:s tidskrift](#) Emerging Infectious Diseases i juni, men redan är upplagd på tidskriftens nätupplaga, där smittöverföring i 468 kinesiska fall närmare kunnat studeras, fann man i 12,6 procent av fallen att den som [smittats fick symtom tidigare än den de smittats av](#).

Med andra ord: Inte nog med att den som överförde smittan saknade symtom vid smittöverföringen. Han eller hon förblev symtomfri så pass länge att den han eller hon smittade hann gå igenom hela sin inkubationstid och bli sjuk innan sjukdomen bröt ut hos smittöverföraren!

Detta är förmodligen den mest väldokumenterade publicerade studien av asymtomatisk smittöverföring (att överföra en smitta utan att själv uppleva några symtom), men det finns gott om andra indikationer.

I veckans Nature – världens mest citerade vetenskapliga tidskrift – finns en nyhetsartikel med titeln "[Covert coronavirus infections could be seeding new outbreaks](#)", i vilken man framför allt diskuterar den stora andelen symtomfria bärare och den stora virusmängden som ofta isoleras från dessa.

[Studier från Sydkorea](#) visar till exempel att åldergruppen 20 till 29 år har en oproportionerligt stor andel smittade, men där de mycket sällan uppvisar symtom.

Det komplicerar givetvis folkhälsoarbetet och smittskyddsrådgivningen om enkla råd inte räcker. Det är förstås mycket lättare att säga "håll dig hemma om du känner dig sjuk" än "håll dig hemma vare sig du känner dig sjuk eller inte" (vilket man i många länder gör).

Men i ljuset av de växande indicierna på asymtomatisk smittöverföring är frågan hur länge man kan klara sig med enkla råd.

Gatuserveringarna i Stockholm var fyllda av gäster under helgen. I bussarna är det fortfarande trångt. Rådet "håll dig hemma om du är sjuk" måste allra minst kompletteras med "håll dig på avstånd även om du känner dig frisk".

Lena Einhorn, virolog, författare